PS

ALLEHANDA OM VARJEHANDA

Avdelningen vill fästa uppmärksamheten på att den har återkommit.

Till felfinnarsidan skriver Åke Andrén-Sandberg i Lund med klipp från spalten Meddelanden i bilagan nr 21/97, sid 2046: *»Där står att man kan lära sig 'nerv–äggledaranastomoser', vilket är en fantastisk tanke* (*hade det stått 'nerv- och äggledaranastomoser' hade det inte varit ens hälften så lockande*).»

Replikeras från bilagan att avsikten med det något komprimerade uttrycket är den sistnämnda.

Själv har avdelningsföreståndaren på sedvanligt krokiga vägar kommit över en ovärderlig och tankeväckande samling tvärsäkerheter. Till förebyggande av denna allvarliga åkommas uppstående bland baklängesbläddrarna vill han gärna återge några av citaten (i egen översättning):

Den här »telefonen» har alldeles för många brister för att kunna tas på allvar som kommunikationsmedel. Anordningen saknar definitivt värde för oss. Intern promemoria i telegrafföretaget Western Union 1876.

Jag tror att det finns en världsmarknad för kanske fem datorer. IBMs styrelseordförande Thomas Watson 1943.

*Vem i h-e vill höra skådespelare **tala**?* H M Warner i filmbolaget Warner Brothers 1927.

Flygmaskiner som är tyngre än luften är omöjliga. Lord Kelvin, ordförande i Royal Society, 1895.

Flygplan är intressanta leksaker, men saknar militärt värde. Marskalk Ferdinand Foch, professor i strategi vid franska Krigshögskolan.

Professor Goddard känner inte till sambandet mellan aktion och reaktion och behovet att ha något mer än vakuum att reagera mot. Han verkar faktiskt sakna de grundkunskaper som dagligen förmedlas i våra skolor. Ledarartikel i New York Times 1921 om raketpionjären Robert Goddard.

Allt som kan uppfinnas har nu uppfunnits. Chefstjänstemannen Charles H Duell motiverar sitt förslag att lägga ner USAs patentmyndighet 1899.

Louis Pasteurs teori om bakterier är ett löjligt påhitt. Pierre Pachet, professor i fysiologi i Toulouse, 1872.

Avdelningen kan hitta på att återkomma.

Om faran med vänster sidoläge

Det här hände sig vid den tiden när kardioskop just hade installerats på den medicinavdelning som ansvarade för vården av infarktpatienterna när de lämnat intensiven.

Nymodigheten mottogs med blandade känslor av tjänstgörande sjuksköterskor. Apparaterna hade nämligen på den tiden inte den nu brukliga begåvningen att kunna skriva ut kvitton på de arytmier patienterna presterade. Istället förväntades sjuksköterskan snabbt tolka skärmens budskap, memorera hur det såg ut, och sedan rapportera till avdelningsläkaren när de sågs nästa gång.

Uppgiften var naturligtvis värdig en kardiolog av facket, och systrarnas rapporter blev lite vaga i konturen, inskränkande sig till om det hade gått ovanligt fort eller ovanligt långsamt.

Nåväl, nattsystern rapporterade sålunda att en patient haft ganska frekventa attacker av angina den gångna natten och samtidigt hade det gått ovanligt fort på skärmen. När hon gick in till honom och gav honom dynamit lugnade både frekvens och smärta ner sig. Det hade upprepats några gånger. Hela dagen var sedan allt frid och fröjd och patienten exekverade vederbörligen dagens mobiliseringssteg. Det var på den tiden petigt med sådana – sitta på sängkant, men inte i stol, dag 5.

Nästa natt hade episoderna med förhöjd hjärtfrekvens och angina upprepats. Jag angrep mysteriet. Patienten angav att han fick ont i bröstet så fort han i sömnen vände sig på vänster sida. Status följde härnäst, hade han en incipient inkompensation som i liggande läge utlöste förmaksdilatation och därav följande patofysiologi?

Min blick föll på den gråhåriga bringan. En ovanlig prydnad hängde i ett läderband runt halsen. Ovanlig för att förekomma på en 86-årig man av agrar extraktion.

På min fråga fick jag förklarat att hans dotterdotter var bevandrad i naturmedicin, kristallterapi och healing. Hon hade medfört denna läderklädda magnet för att förbättra morfars rheologiska egenskaper.

Problemet löstes nu enkelt. Med hjälp av undersköterskans sax förkortades läderbandet. Då hamnade inte längre magneten i vänster sidoläge rakt över morfars pacemaker och initierade testfrekvens på hundra slag i minuten.

Nästa natt blev lugn.

Melin på medicin.

En ört i drinken

Stephan Rössner är mångkunnig och flitig med pennan. Nu har han talat om för oss (nr 22/97) att aperitifen ej påverkar aptiten. Den gode Rössner refererar till en undersökning av Poppitt et al i Cambridge som låtit folk testa fyra alternativa drinkar: Gin och tonic, alkohol- & kalorifria ginsmakande, kolhydratdrink med ginsmak samt vatten. Slutsatsen blev att drink före maten inte tycks ha någon egentlig effekt på födointaget.

Gentiana är en klassisk ört- & läkeväxt där roten använts som magstimulerande och aptitretande medel sedan antiken. Gentiana finns därför i de flesta aperitifer på kontinenten. De mest kända namnen är Campari, Cinzano och Vermouth. Namnet har den fått efter den illyriske kungen Gentis, som levde ett par hundra år f Kr.

Det svenska namnet är »Baggsöta». Det lustiga namnet har den fått därför att gentiana i början på 1500-talet infördes till Sverige via Dalarna från Norge. Den kallades ironiskt i Norge för »söte» på grund av sin beska smak. I vårt land kom det skämtsamma namnet på norrman, norrbagge, att knytas till gentiana och så uppstod namnet baggsöta. Gentiana var officiell i svenska farmakopén fram till 1901.

Så kan det gå när inte haspen är på.

Carl Gustav Carpel